

Social Communications and Practice of Criminal Activities by Baby Theft in the Republic of Serbia

Ljubo Pejanović,
Academician, Professor, PhD,
Retired full professor,
E-mail: pejanovicljubo@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-0891-5358>
Serbian Academy of Innovative Sciences in
Belgrad (SAINS), Višnjička, 91,
(Belgrade, Serbia).

Stevan Stojanović,
Academician, Professor, Doctor of Science,
Professor at the Faculty of Business and Legal
Studies in Belgrade,
E-mail: stojanovicsteva62@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-5386-1168>
Juriša Gagarina, 101, Novi Beograd,
Serbian Academy of Innovative Sciences in
Belgrad (SAINS), Višnjička, 91a,
(Belgrade, Serbia).

Radoje Stojanović,
PhD, Police officer
<https://orcid.org/0000-0001-6008-7900>
E-mail: rasastojanovic83@gmail.com
Ministry of Internal Affairs of Serbia in
Belgrade, Sarajevska, 64
(Belgrade, Serbia).

Nenad Stojanović,
Master, Police officer,
<https://orcid.org/0000-0003-3984-7762>
E-mail: Nenad8855@gmail.com
Ministry of Internal Affairs of Serbia in
Belgrade, Sarajevska, 64
(Belgrade, Serbia).

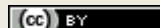
Jovana Ristić,
student of final security studies in Belgrade,
<https://orcid.org/0000-0001-5463-1076>
E-mail: jovanazristic@yahoo.com
Gospodara Vučića, 51,
(Belgrade, Serbia).

Citation:
Pejanović, L., Stojanović, S., Stojanović, R.
Stojanović, N. & Ristić, J. (2021). Social
Communications and Practice of Criminal Activities by
Baby Theft
in the Republic of Serbia. *Social Communications:
Theory and Practice*, Vol. 13(2). DOI: 10.51423/2524-
0471-2020-13-2-4

Retrieved from

<https://new.comteka.com.ua/index.php/journal/workflow/index/113>

© Pejanović, L., Stojanović, S., Stojanović, R.
Stojanović, N. & Ristić, J. (2021).

Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Annotation

We live in a world full of controversial contradictions, with a large number of different threats, dangers, risks and consequences, among which are the problems of stealing babies from maternity hospitals in the Republic of Serbia. In a large number of countries where babies are targeted, there is the former Yugoslavia, and thus the Republic of Serbia. In the description of this research problem, there is a significant problem of state institutions that do not have evidence and results on the prevention and detection of violators of criminal and criminal acts of theft of babies. On the contrary, state and private social and medical institutions have successfully communicated, cooperated and carried out criminal activities of stealing babies. So, in these and similar conditions, families and their babies have been the targets of organized crime in committing crimes of illicit theft or kidnapping of babies, by their parents. Frequent perpetrators of crimes and participants in crime are individual doctors, midwives, nurses and criminals, who buy or pay for the delivery of a baby, by acquiring large amounts of money, for each baby sold. The analysis showed that state institutions, including some members, the Ministry of Health (maternity hospitals), the Ministry of the Interior (Police) and the Ministry of Justice (prosecutor's offices and courts), which did not show, participated, communicated and acted in the mentioned acts. responsibility and results in finding and seizing stolen babies, except for a small number of individual cases. Their stated results, they needed to protect their colleagues who participated in the theft of babies. Accordingly, an association of families was organized and formed, whose stolen and sold babies just disclosed the participants who stole their babies, as shown by our research results.

Key words: baby theft, crime, crime, doctors, midwives, medical staff.

Socijalne komunikacije i praksa kriminalnih aktivnosti krađom beba u Republici Srbiji

Akademik Prof. Dr Ljubo Pejanović,

*Redovni Profesor u penziji, član srpske akademije inovacionih nauka u Beogradu, SAIN
(Beograd, Republika Srbija)*

Akademik Prof. Dr Stevan Stojanović,

*Profesor na fakultetu za poslovne i pravne studije u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

MA Radoje Stojanović,

*oficir policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

MA Nenad Stojanović,

*oficir policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

Jovana Ristić,

*student završnih studija bezbednosti u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

Uvod

Predmet ovog rada, obuhvata socijalnu komunikaciju i praksu kriminalnih aktivnosti vezanih za krađu beba u porodilištima Republike Srbije u periodu od 1949. do 2015. godine. U radu je učinjen pokušaj, da se jedan decenijama aktuelan i značajan društveni realitet, prisutan u svim zemljama, opiše, klasifikuje i naučno objasni na primeru Republike Srbije, argumentovano ukazujući da su mnoge porodice bile ugrožene krađom beba u porodilištima, a državne institucije im nisu pomogle u naporima, da saznaju istinu ili da pronađu kriminalnim radnjama otuđenu decu. Takođe, u radu smo pokušali da ukažemo na širi kontekst ovog društvenog problema, koji poodavno prevazilazi nacionalne granice jedne zemlje i da utvrdimo uzroke i posledice krađe beba u porodilištima, prezentujući egzaktne saznanja o akterima, pomagačima i saučesnicima krađe beba u Republici Srbiji.

Decenijama i godinama se ovaj značajan društveni problem u većini zemalja Zapadnog Balkana trpao pod tepih. Zahvaljujući Udruženju za zaštitu beba Republike Srbije i njihovim prikupljenim dokazima o krađi i otmicama novorođenčadi iz državnih klinika u Srbiji, kao i velikoj podršci građana, medija, nevladinih organizacija i brojnih drugih institucija i organizacija civilnog društva, ovaj problem se počeo razrešavati i o njemu se danas slobodno govori u javnosti i iznose argumentovani dokazi koji ne sumnjivo potvrđuju da je ova pojava bila prisutna u svim zemljama bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u proteklih četiri decenije XX i prve dve decenije XXI. veka.

Ovim i drugim malobrojnim istraživanjima otvora se pandorina kutija kojom se pokreće proces, kako organizovane i sistemske operativne istrage nadležnih državnih organa za svaki prijavljeni slučaj krađe i otmice beba u porodilištima, tako i proces naučnih istraživanja ovog fenomena u koji je nužno da se masovnije uključe naučne institucije u nacionalnim zemljama i međunarodnim organizacijama, uz finansijsku podršku fondova OUN i Evropske unije.

Metode i tehnika istraživanja

Istraživanje postavljenog i uočenog problema, pod naslovom Krađa beba u Republici Srbije je zasnovana na primeni osnovnih analitičkih i sintetičkih metoda naučnog saznanja i istraživanja, s težištem na metodama analize, sinteze sistematizacije, konkretizacije, generalizacije i induktivno-deduktivnoj metodi. Od opštenaučnih metoda u radu je primenjiva opštenaučna statistička metoda, a od metoda prikupljanja podataka korišćena je, pre svega, metoda ispitivanja i njena tehnika intervju sa predstavnicima državnih organa, medicinskih ustanova i dostupnim oštećenim porodicama čije su bebe ukradene, a koji su dobrovoljno pristali na intervju. Pored metode ispitivanja u deskripciji i naučnom objašnjenju predmeta istraživanja korišćena je i Metoda analize sadržaja dokumenata i njena tehnika kvalitativne analize, pre svega, stavova, sudova i zaključaka iz pisanih i verbalnih iskaza nastalih u komunikaciji između aktera činjenja nedozvoljenih radnji krađe beba, kao i verbalnih iskaza oštećenih lica ili članova njihovih porodica kojima su bebe ukradene u porodilištima (Danilović, Minić, 2015). Isto tako, u istraživanju je korišćena analiza sadržaja verbalnih iskaza državnih subjekata i oštećenih porodica u praktikovanju otkrivanja izvršenih krivičnih dela.

Predmet istraživanja u ovom radu još uvek nije u potpunosti istražen, a najveći broj počinitelja krivičnih dela nisu osuđeni. Komunikacija i saradnja državnih institucija na otkrivanju ukradenih beba

je punih 60 godina izostajala, zbog čega je otkriven, procesuiran i rešen samo manji broj u slučajevima krađe beba.

Prevashodni naučni i društveni cilj ovoga rada jeste da se kroz objektivan pristup deskripciji i naučnom objašnjenju ovog složenog i aktuelnog društvenog realiteta, koji traje već više od pola veka, podstakne naučna, stručna i druga javnost, da se ozbiljnije pozabavi ovim složenim etičkim, pravnim, sociološko-kriminološkim, i bezbednosnim fenomenom savremenog doba. Predmet istraživanja u ovom radu je zasnovan na realnim i egzaktnim činjenicama i događajima, koji su desili u proteklih 60 godina na prostoru bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u čijem sastavu je bila i Republika Srbija. Ista pojava je, doduše u većem broju, nastavljena u Republici Srbiji nakon njenog osamostaljenja. Na to ukazuju egzaktno navedeni podaci u Tabeli broj 1.

Pojmovno određenje predmeta istraživanja

Značenje kategorijalnih i iz njih izvedenih pojmova vezanih za osnovni predmet istraživanja u ovom radu – nestanak beba u porodilištima, objašnjava se u postojećoj politikološkoj teoriji na više načina, među kojima se najčešće koriste sledeći pojmovi i termini: smrt beba, nestanak, krađa, otmica i kidnapovanje beba. Već na početku pojmovne analize uočljiva je velika raznolikost navedenih termina. Kojima se tumači nestanak beba posle porođaja u porodilištima zdravstvenih ustanova u Srbiji i drugim zemljama. Ako bi ovaj fenomen definisali kao nestanak bebe, po našem mišljenju ovaj naziv ne odgovara stvarnom stanju, jer bi se moglo smatrati da je beba nestala svojim bekstvom iz porodilišta. Takođe, pojam krađe beba po našem mišljenju u ne odgovara realiteta na koji se odnosi u ovom značenjskom smislu podrazumevao bi da je beba pokretna ili nepokretna stvar, koja je ukradena. Ako tumačimo značenje pojma otmica, kao društvenu pojavu, ovaj termin, takođe nije odgovarajući, jer beba nije oteta iz majčinih ruku u porodilištu, već iz državne zdravstvene ustanova, čija je osnovna delatnost briga o rođenju i zdravstvenom stanju novorođenih beba. Dakle, naš postavljeni istraživački problem podrazumevao bi, da je beba protivzakonito ukradena iz porodilišta, od strane kriminalaca ili kriminalnih grupa, unutar i izvan porodilišta, što u našem predmetu istraživanja nije slučaj. Prema tome, pojam “kidnapovanje (engleski.kidnap), otmica protivpravni akt nasilnog lišavanja slobode i zadržavanja lica kao taoca” nije adekvatan (Bošković, 2015). Po mišljenju autora ovog rada, kidnapovanjem beba je izvršena protivpravna radnja i krivično delo, od strane pojedinaca sklonih činjenju nedozvoljenih radnji uz podršku pojedinaca u porodilištu i prodaja bebe drugom lici za novac, čime se stekla protivzakonita materijalna korist, na štetu roditelja prodate bebe. U tom slučaju, kidnapovanje bebe je posredna nezakonita radnja, izvršena preko medicinskog osoblja za treće lica, koje je kupac bebe i koji su izvršili krivično delo. Obzirom, da je lekarsko osoblje u takvim slučajevima, najčešće proglašavalo bebe mrtvim, a neke nisu bile mrtve i iste su ustupali ili prodavali nepoznatim ili poznatim licima, a to su direktni saučesnici u organizovanom kriminalitetu. Saučesništvo u krivičnom delu je prema Krivičnom zakoniku Republike Srbije (Krivični zakonik RS Službeni glasnik, 2021) isto delo, kao i onoga ko čini krivično delo. Na sličan način to tumači i Zakona o nestalim bebama prihvaćen u Skupštini Republike Srbije, uprkos protivljenju roditelja ukradenih beba (Slobodna Evropa, 2021). Suština predloga Zakona, kojem se suprotstavljaju roditelji, je da se vrše isplate roditeljima za ukradenu bebu, tj izvrši nadoknada roditeljima kojima su ukradene bebe. Roditelji

žele istinu, a ne isplatu ukradenih beba novcem. Kad je reč o državnim institucijama, nedovoljno su posvećivali pažnju ovom problemu, jer su smatrali, da su sve bebe preminule, a nisu proveravali i verovali roditeljima, da su ukradene. Roditelji u najvećem broju slučajeva su prijavljivali državnim institucijama kidnapovanje bebe, ali nisu imali podršku državnih organa koji su slepo verovali medicinskim ustanovama. Po pravilu, njihove prijave su odbijane, a u pojedinačnim slučajevima su osuđivani i proglašivani ludim za uznemiravanje javnosti. U nekim državnim institucijama, bilo je i oni koji su znali istinu, a nisu reagovali, niti su preduzimali mere u svojoj nadležnosti, čime su pokazali “nesavesnost, neozbiljnost, nemarnost u radu, aktivno činjenje ili propuštanje dužne radnje, površnost i neodgovornost u pogledu ispunjavanja dužnosti” (Bošković, 2015: 317). Dakle, mnogo je bilo propusta u funkcionisanju države, odnosno njenih pojedinih institucija, kad je u pitanju ovaj fenomen savremenog doba.

Kidnapovanje beba iz porodilišta i bolnica u Republici Srbiji

Pre nego što pristupimo analizi objašnjenju pitanja pod naslovom, “Kidnapovanje beba i uloga državnih institucija u sprečavanju ove vrste organizovanog kriminaliteta,” neophodno je naglasiti, da je ovaj problem bio dosta izražen u Republici Srbiji, dok je bila u sastavu bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ). Kao što je poznato, najveći broj učinjenih krivičnih dela – kidnapovanja ili krađe beba iz porodilišta bio je upravo u tom vremenu. To su teška pitanja za analizu i još teže dileme i traganja za istinom o ukradenim bebama”. U svetu kriminala postojala je posebna kasta – otmičari dece. Oni su izazivali gnušanje i prezir, čak i svoje sabraće lopova i ubica. Ti razbojnici su od roditelja tražili otkup za ukradeno dete, a ako roditelji ne bi pristali ili ako bi i najmanje zakasnili sa predajom traženog novca, malog zarobljenika bi ubijali, ponekad na najsvirepiji način. Potom bi njegovu glavu i rasečeno telo ostavljali pred vratima roditeljskog doma. Većina kidnapovane i otete dece je žrtvovana u satanističke svrhe gde je obredima deci vađena krvi radi pravljenja adrenohroma za „elitne“ pedofile (pedofilski kanibali), glume, političare i mnoge druge na vlasti. Oni veruju da će ih to sprečiti u starenju, pa oteknu zbog Adrenohroma, a deca umiru u najstrašnijim mukama zbog njihovog navodnog “podmlađivanja”¹.

Pre početka suštinske analize kriminalne pojave krađe beba u Republici Srbiji, neophodno je naglasiti na ovaj problem prisutan i izvan Republike Srbije. Druge države su u mnogo manjoj meri bile ugrožene ovom kriminalnom pojavom, ali su se ipak pojedinačni slučajevi događali, među kojima navodimo jedan posebno karakterističan slučaj.

Prema FBI-u, u Americi godišnje ima u proseku više od 460.000+ nestale dece, ali bi stvarni broj mogao biti znatno veći jer je nedavno otkriveno da FBI nije ništa drugo do korumpirane organizacije koja pokriva zločine za luciferijanske elite u Americi. Naučnici su spekulisali da produženo izlaganje Adrenohromu može izazvati šizofreniju. To može biti delimično razlog zašto su cionisti patili od mentalnih poremećaja 30 puta češće nego opšta populacija.

¹ Adrenohrom je hemijsko jedinjenje molekulske formule C₉H₉NO₃ nastalo oksidacijom adrenalina (epinefrin). Derivat karbazohroma je hemostatski lek. Uprkos sličnostima u hemijskim imenima, to nema veze sa hromom, ali sufix -hrom ukazuje na odnos prema boji, jer je čisti adrenohrom duboko ljubičaste boje.

„Žena koja je bila na hirurškoj intervenciji pilinga izašla je iz bolnice u Taksasu s bebom skrivenom u torbici, marta 2007. Na sreću, policija je pronašla tu ženu s novorođenčecom i sutradan ih vratila roditeljima. Ovakve otmice novorođenčadi iz bolnica su retke što čini samo (0,5% svih događaja koji su prijavljeni zajedničkoj komisiji, tako da možda nikada neće biti niko umešan u ovakve incidente. Uprkos tome, 116 novorođenčadi je oteto iz bolnice između 1983. i 2004. godine. Otuda, osoblje u bilo kojoj ustanovi koja se brine o novorođenčadima mora biti svesno pretnji. Iskustva pokazuju da se većina otmica dece može izbeći i sprečiti uspostavljanjem smernica i korišćenjem iskustava najbolje prakse, posebno podučavanjem osoblja preciznim normiranim protokola o bezbednosti pacijenata i edukacijom porodica novorođenčadi.

Iz analiziranih slučajeva vidljivo je da su bebe koje su ukradene iz porodilišta prodavane van Srbije, po cenama koje su dostizale do 25.000 evra po otetom detetu (Srpski Telegraf, 2007). Za svetlu kožu i plave oči deteta kriminalci su dodatno dobijali oko 2000 evra (Srpski Telegraf, 2007).

Za mnoge od roditelja ukradene dece do danas nije ponuđeno ni ohrabrenje da će se pokušati rešiti njihovi slučajevi. Oštećenim roditeljima nisu date nikakve garancije ili obećanja o razrešenju njihovih problema. Ovo je jedna od velikih “afera” posle Drugog svetskog rata na prostoru koji je pokrivala bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija. Njenom sporom rešavanju doprinosi i protok vremena, slabo ili nikako vođena istraga i nedostatak dokaza o nestalim bebama (Tema: krađa beba, 2014). Za potrebe ovoga rada navodimo samo neke od pokušaja za rešavanje navedenog problema. Kada je Vlada pokojnog premijera Zorana Đinđića, naložila, da se ovim problemom pozabave sudovi i kada je tužilaštvo rešilo da otvori zvaničnu istragu, za ova krivična dela, sve je stalo i ništa značajnije od tada nije urađeno. Da su sumnje za kidnapovanje beba bile osnovane, potvrđuje jedna od evidencija pogrebnih usluga iz Beograda. Kako se u istrazi tužilaštva navodi, tamo su zatekli duple knjige istog protokola za istu godinu, kao i postojanje praznih mesta u protokolu porodilja i duple strane o istom porođaju. Stim u vezi, Konstatovali su i greške u godinama zavođenja, kao i neslaganje u telesnim merama novorođenčeta. Roditelji otetih beba godinama i decenijama vode borbu za dobijanje uzoraka kalupa, kako bi DNK analizom utvrdili, da li se njihova deca zaista nalaze u njima. U svakom pokušaju, roditelji nailazile na otpore i osudu (Ristović, 2006: 20–21). Međutim, u svojim privatnim istragama, kako su potvrdili roditelji ukradenih beba, čak 110 porodica pronašlo je svoju davno ukradenu (prodatu decu), dok je po njihovim iskazima urađeno 77. DNK analiza u Italiji, Švajcarskoj i Rusiji, što nije potvrđeno. Značajno je navesti i komentar autora jedine objavljene knjige o otetim bebama (Ristović, 2006) koji navodi da je direktorka Instituta za neonatologiju Republike Srbije odbacila mogućnost, da ova ustanova, na čijem je ona čelu punih 17 godina, nije vodila pravilnu evidenciju dece, umrle posle rođenja. Predočila je da su navedenoj ustanovi od 2002 do 2005. godine, 224 roditelja umrle dece podnela zahtev za izdavanje medicinske dokumentacije. Iste podatke od opštinskih tužioca tražilo je 43 roditelja, dok su zdravstvene inspekcije tražile podatke o otetim bebama od 103 medicinske ustanove u Srbiji, a organi gonjenja Ministarstva unutrašnjih poslova su istraživali 50 slučajeva otetih (ukradenih) beba, a ni jedan slučaj nije rešen. Pored toga, za potreba objektivnog sagledavanja težine ovog problema, navodimo i jedan od mnogobrojnih primera o nelegalno vođenoj evidenciji za rođene bebe. Na zahtev majke otetog deteta, Spasojević Jasne iz Kragujevca, dobijeno je uverenje iz porodilišta, da je muško dete rođeno 16.5.1985.godine u Kragujevcu, od oca Milana i majke

Jasne Spasojević, ali to rođeno dete nije upisano u matičnu knjigu rođenih, za matično područje Kragujevac (Ristović, 2006).

U drugom primeru opisan je slučaj da su se na optuženičkoj klupi Drugog opštinskog Suda u Beogradu, 30 avgusta 1999. godine, našli Zorica Popović (30) domaćica iz sela Vukon, Opština Ub i jedan doktor, načelnik operacionog bloka laparaskopske hirurgije, zatim jedna doktorka, šef odseka za prekid trudnoće i doktor šef odseka intezivne nege, na odeljenju pedijatrije Ginekološko akušerske klinike (GAK), Narodni front u Beogradu. Oni su bili optuženi za aferu sa bebama, koja je otkrivena krajem 1998. godine. Ova afera je otkrivena povodom istrage vođene o jednoj maloletnici koja je skrivala trudnoću i čiju je bebu osumnjičena Zorica Popović želela otkupiti (Ristović, 2006: 62). Sumnjama o ukradenim bebama doprineli su i sami medicinski radnici, odnosno babice, sestre, lekari, pa i načelnici odeljenja, što nisu hteli saslušati molbe porodilja, već su drsko odgovarali na njihove zahteve, isterivali ih iz bolničkih prostorija i na kraju zabranjivali njihove istrage, u svojim bolnicama, gde su se bebe rodile. Jedan od očiglednih primera bio je primer jedne doktorke koja je hladno, bezosećajno i sa povišenim tonom, porodilji Lidiji saopštila, da je dete umrlo, bez ikakvih pruženih dokaza za to. Ovaj promer, naveo je u krivičnoj prijavi Dragan Brđović.

U drugom primeru porodilja je insistirala da želi da vidi svoje mrtvo dete, nadležni medicinski organi nisu joj to dozvolili. Nakon toga, su joj medicinske sestre dale injekciju i pod nos joj stavile natopljenu gazu, nakon čega je bila u nesvesnom stanju. Posle toga poturili su joj jedan papirić nepoznate sadržine, koji je ona na njihovo insistiranje u šoku i strahu potpisala (Ristović, 2006: 66). Stim u vezi, i ovaj, kao i mnogi drugi slučajevi su skoro na isti način prikazivani, da je beba umrla, a majke nisu imale pravo da vide svoje mrtvo dete. Nakon objave o smrti novorođenčeta, bebe su prodavane kupcima čija imena nisu nikad objavljivana. Pored navedenih primera, bilo je slučajeva druge sadržine koji se odnose na potencijalne kupce beba. Prema istraženom slučaju, kupci su ulazili u porodilišta i birali, koju će bebu kupiti i koja beba im se sviđa. Pored domaćih kupaca, pojavljivali su se i strani državljani u porodilištima (Ristović, 2006: 66). Ključ enigme velikog broja ukradenih beba sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka, krije se u složenom postupku usvajanja beba, koji je prema tadašnjim zakonima važio u Jugoslaviji. Veliki broj, imućnih ljudi bez potomstva, kao i stranci, umesto složene i redovne procedure, lakše su se odlučivali da podmite zaposlene u porodilištima koji su bili skloni kriminalitetu. U tim slučajevima, bio je jednostavniji put – kupovina deteta (Ristović, 2006). Po tadašnjim zakonima, skoro da nisu bile nikakve šanse redovnim putem usvojiti bebu, stoga se pribegavalo ilegalnom, kidnapovanju, prodaji i otkupu beba. Prvi dokazi u aferi “nestale bebe”, pojavili su se, kada se udruženju obratio, čovek koji je hteo da zna, ko su mu pravi roditelji i kad je klupko počelo da se odmotava, a taj čovek je bio jedno od otete dece iz porodilišta. Prvi pouzdani materijalni dokazi pojavljuju se, kada je jedna beba u porodilištu ukradena, a dokaz se nalazi u posedu Vladine komisije za istraživanje slučajeva nestalih beba. Dakle, u više slučajeva rođenih beba, nisu sačinjavani podaci niti su izrađivana dokumenta, što je otežavalo svaku istragu. Sve navedeno je činjeno upravo, radi krađe beba, obmana i prevare kasnije istrage. Konbinovanim obmanama i objavama, da su bebe umirale iako su bile žive, služili su samo radi kupo-prodaje beba zainteresovanim klijentima (RadioSlobodnaEvropa, 2013). Nakon pojedinih afera, srpski mediji počeli su da izveštavaju o brojnim slučajevima navodnih krađa beba, među kojima je i jedan karakterističan slučaj u kojem je opština Čuprija, poslala zvaničan izveštaj, da je u evidenciji matične knjige rođenih registrovano rođenje

deteta, ali ne i smrti toga deteta (Petrović, 2018). U ovom radu navodimo još jedan karakterističan primer u nizu sličnih slučajeva u kojem je dvadesetčetvorogodišnji Ivan, tražio brata blizanca, koji je na rođenju proglašen mrtvim i našao ga na Kosovu i Metohiji (Krađa beba.org, 2020).

Krađa (kidnapovanje) beba iz porodilišta nije slučaj karakterističan samo u Republiku Srbiji. Većina država je ugrožena ovim oblikom kriminaliteta. Najizraženije su zemlje bivše SFRJ, ali i druge zemlje, među kojima je i Ukrajina kao velika država koja je u sastavu Evropske unije i koja se suočava sa navedenim problemom. Stim u vezi, u Kijevu je otkrivena šema prodaje beba, a prodaja bebe je vršena za čak 70.000 dolara. Podatke o prodaji beba preneo je Skrptic, pozivajući se na šefa nacionalne policije Igora Klimenka na Facebooku. Dakle, između drugih oblika krađe beba, korišćene su surogat majčinstvo, koje je otkriveno u jednoj od specijalizovanih klinika u Kijevu. Ovaj problem je dokumentovan pre više od dve godine. U ovim prljavim i protivzakonitim radnjama, organizator kriminaliteta bio je šef klinike. Beba je plaćena 70.000 dolara uz zaključen fiktivni brak sa ukrajinkom. Nakon otkrivanja ovog nedozvoljenog krivičnog dela, otkriveno su tri slučaja pokušaja otmice beba, koje su bezbednosni organi predali socijalnim službama u Kijevu, ali najmanje 13-toro dece je prodato i odvedeno iz Ukrajine, izjavio je Klimenko (В Києве розоблачили схему продажу новороджених за границю, 2021).

Tabela 1. Tabelarni podaci nestalih beba iz porodilišta u Republici Srbiji po godinama izvršenja (1949–2015).

№	Year - Quantity	Year - Quantity	Year - Quantity	Year - Quantity	Year - Quantity	Year - Quantity
1.	1949-1	1967-9	1977-9	1987-8	1997-8	2007-0
2.	1958-5	1968-3	1978-8	1988-15	1998-7	2008-0
3.	1959-4	1969-5	1979-32	1989-10	1999-4	2009-1
4.	1960-2	1970-11	1980-11	1990-10	2000-3	2010-0
5.	1961-0	1971-14	1981-15	1991-10	2001-4	2011-1
6.	1962-3	1972-10	1982-18	1992-12	2002-1	2012-0
7.	1963-1	1973-1	1983-11	1993-16	2003-0	2013-0
8.	1964-1	1974-7	1984-14	1994-4	2004-2	2014-2
9.	1965-4	1975-19	1985-15	1995-7	2005-0	2015-4
10.	1966-0	1976-4	1986-14	1996-11	2006-0	

Izvor: (Krađa beba.org, 2020) 31.03.2020. 16,20h

Ukupno je evidentirano 390 nestalih-kidnapovanih beba u periodu od 1949. do 2015. godine.

Uloga državnih i međunarodnih institucija u suzbijanju krađa beba

Kad se radi o državnim, privatnim i međunarodnim institucijama, među kojima su Policija, kriminalističke službe, Državna bezbednost, Sudovi, Tužilaštvo i Privatna bezbednost, svi oni svojim

neaktivnostima ili ćutanjem, tj prikrivanjem ili pritiscima, su omogućavali, činjenja krivičnih dela o kojima je reč. Prema Krivičnom zakoniku, "Ako više lica učestvuju u radnji izvršenja, sa umišljajem ili iz nehata zajednički izvrše krivično delo, ili ostvarujući zajedničku odluku, drugom radnjom sa umišljajem, bitno doprinesu izvršenju krivičnog dela, svako od njih kazniće se kaznom propisanom za to delo, čl.33 saučesništvo u krivičnom delu, saizvršilaštvo" (Krivični zakonik RS, 2019). Prema tome, učesnici i saučesnici u kidnapovanju ili krađi beba u porodilištima ili oni koji ih štite u Republici Srbiji, u ovom slučaju su pojedini lekari, medicinske sestre i babice, sa jedne strane, kao potencijalni usvajaci ili kupci beba sa druge strane. Svi navedeni su saučesnici, koji su sa umišljajem činili krivična dela. Dakle, po osnovu Krivičnog zakonika svi akteri koji su učestvovali u krađi ili otmici beba u porodilištima su morali biti procesuirani. Iako je bio veliki broj prijavi osumnjičenih i u optuživanih učesnika i saučesnici u krađi beba, to se nije dogodilo. Stim u vezi, nadležne institucije u Republici Srbiji nisu adekvatno odgovorile ovom obliku nasilja. Kad je u pitanju uloga međunarodnih institucija, samo je jedan slučaj nestale bebe stigao do Strazbura, 2020. godine (Petrović, 2018). Navedeni slučaj potvrđujemo jednim svedočenjem nemačkog građanina Marka Ivića, koji je izjavio: "Biraj jedno dete za 10.000 maraka, a dva deteta blizanca za 15.000 maraka." Ovom nemačkom građaninu je, po njegovoj izjavi, pod ovim uslovima, ponuđeno da kupi bebu (Soldo, 2019). I u ovom slučaju međunarodne institucije su bile nezainteresovane za navedeni problem. Značajan broj krijumčaranja otetih bezba odvija se preko zvaničnih aerodroma, redovnim ili posebnim privatnim linijama. Da bi se mogla ostvariti adekvatna saradnja i koordinacija državnog i privatnog sektora u sprečavanju (prevenciji) svih oblika kriminaliteta ... na aerodromima, za tu delatnost su potrebni adekvatni uslovi" (Pejanović, Jovanović, & Habuš, 2013: 254).

Bebe i deca mogu biti ugrožena, kidnapovanjem beba i za vreme putovanja sa prevoznim sredstvima. Osim toga, bebe mogu biti ugrožene u porodičnom nasilju u kojem neki član iz porodice, može kidnapovati bebu da zaplaši porodicu, bez obzira na motiv i ovakvi slučajevi su činioci protivzakonitih radnji. U mnogim zemljama se čine nedozvoljene radnje u porodici, čime se ugrožavaju ljudska prava kako kod odraslih članova porodice, tako i beba. Imajući u vidu načine izvršenja krivičnih dela, ugrožavanje beba i dece uopšte, to mogu činiti i izbeglice koje prolaze preko ovih prostora, naručito ako među njima ima kriminalaca i terorista što je čest slučaj. Emigranti mogu ugrožavati kako odrasle tako i decu, kad se nasele u dati prostor (Pejanović & Bejatović, 2015: 29).

Kad se radi o privatnoj bezbednosti koja obezbeđuje objekte zdravstvenih ustanova i oni su bili delimično saučesnici činjenja krivičnih dela iz predmeta istraživanja u ovom radu, jer nisu na vreme otkrili, evidentirali i zaustavljali, ulazak nepoznatih lica u porodilište, niti su obavestavali državne institucije o tome. Isto tako nisu uočavali da bebe nisu sahranjivane, kako bih omogućili lakšu istragu, na šta ih je obavezivao sistem za kontrolu obilaska zdravstvenih objekata koji sadrži: pregled objekata, kontrolu rada u objektu, zaštitu od provala, krađe u objektu, rano otkrivanje nedozvoljenih radnji i požara i mnoge druge radnje (Pejanović, Laković, & Stojanović, 2015: 77). Kad je reč o, službi bezbednosti, tužilaštvu i sudovima, takođe i oni su se oglušili na molbe, prijave i dokazivanje porodica da su im deca ukradena. Prema važećim zakonima u vreme kada su se dešavale pojave, ove institucije su učinile krivično delo, ne preduzimajući mere zaštite beba i roditelja.

Nadležne državne institucije u povodu krađe beba samo su prihvatale prijave majki ili očeva, a najčešće nisu ništa preduzimale, slepo verujući pričama medicinskih radnika i njihovim lažima, da su

bebe umirale. Nedostatak adekvatne reakcije državnih institucija, u najvećem broju slučajeva, doprineli su i neki medicinski radnici, koji su u velikom broju slučajeva obavestavali, da su bebe umrle i da su ih bolnice sahranjivale prema protokolima tih ustanova, a nigde to nije evindetirano za najveći broj slučajeva. Obzirom, da ne postoje dokazi o sahranjenim bebama, u tom slučaju je činjen organizovani kriminal, koji u ovom slučaju nije bio samo teorijsko pitanje, već i praktični problem i najteža forma organizovanog kriminaliteta (Bošković & Skakavac, 2009: 27). Svi napred navedeni argumenti ukazuju da je jedan broj medicinskih radnika, činio kriminalne radnje, trgovinom bebama, a time i organizovani kriminalitet. Neki roditelji su poverovali medicinskim radnicima, neki su tražili mrtve bebe, ali ih nisu dobijali, niti su dobijali dokumenta o smrti njihovog deteta. Državne institucije i ustanove su napravile velike propuste što nisu vršili detaljne istrage po svakoj prijavi roditelja. Na prijave i zahteve roditelja na najgrublji način su se oglušivale i medicinske ustanove i odgovorni lekari u njima, iako su bili dužni po Hipokratovoj zakletvi. Najeklakantniji i najteži oblik kršenja Hipokratove zakletve predstavlja obaveštenja majci da joj je dete umrlo, a majka je svesna da je u porodilištu rodila živo i zdravo dete, podojila ga i na čuvanje predala babici, a od nje primila usmeno obaveštenje da je beba ocenjena dobrom, vrlo dobrom i odličnom ocenom. Poseban oblik kršenja Hipokratove zakletve predstavlja ne postojanje nikakvih podataka o uslovima i vremenu smrti beba.

Iz velikog broja prikupljenih i analiziranih podataka o nestalim bebama u Srbiji kao i pribavljenih dokaza da su bebe u porodilištima kradene, a neke date na usvajanje ili prodane kao roba, nepobitno se može zaključiti da su nekoliko decenija činjena krivična dela, a da nadležni državni organi nisu preduzimali zakonom predviđene mere, čime su ugrozili sigurnost i bezbednost, ne samo majki i očeva koji su ostali bez svoje dece, nego su ugrozili sigurnost i bezbednost porodice kao osnovne socijalne grupe, pa i bezbednost zajednice u celini. O ovom aktuelnom društvenom fenomenu gotovo da i ne postoji pisanih izvora, a arhive službi bezbednosti ili su prazne ili su nedostupne za javnost. Na temu krađe i kidnapovanja beba postoji samo jedna objavljena knjiga. Otuda su autori ovoga rada bili prinuđeni da u njegovoj izradi koriste brojne komentare, članke i obaveštenja u štampi, internetu i drugim sredstvima. Kako to za dnevni list „Blic” reče Radiša Pavlović, predsednik udruženja nestalih beba i član Republičke Komisije za utvrđivanje okolnosti nestanka beba iz porodilišta u Srbiji, nakon višegodišnje potrage, došlo se do prvih opipljivih rezultata na osnovu kojih se može videti da su biološko poreklo i proces usvajanja jedne bebe pod velikim znakom pitanja. Ovaj slučaj nas navodi na razmišljanje, da su medicinski radnici, koji su se bavili trgovinom bebama, imali uticaj na državne organe i da se to nikada više ne sme niti može ponoviti ni u jednoj zemlji na svetu.

Saznanja autora ovoga rada u vezi s kidnapovanjem ili krađom beba iz porodilišta, zasnovana su na potrazi roditelja o nestanku beba iz porodilišta, njihovim saznanjima iz sopstvenog traganja za istinom o nestalim bebama, brojnih molbi, žalbi i zahteva za pomoć, kao i na podacima iz knjige novinara Ristovića i mnogobrojnih podataka objavljenih na web sajtovima, kao i na ličnim saznanjima jednog broja odrasle i otete dece koja su stupila u potragu za pravim roditeljima, kada su saznali da su usvojeni. Osim toga korišćena su i sva raspoloživa dokumenta, podaci i izveštaji, rasprave u formiranim skupštinskim odborima i druga saznanja. Prema saznanjima iz empirijskog istraživanja od 1949., u kojim je otkriven jedan slučaj, pa sve do 2015. godine u Republici Srbiji je izvršeno ukupno 390 slučajeva otmice ili kidnapovanje beba, što je u proseku 5,99 oteatih beba na godišnjem nivou. Ovo su samo podaci do kojih su autori ovoga rada došli u sopstvenom istraživanju, a broj nestalih beba je

verovatno veći. Slična je situacija i u drugim zemljama. Saučesnici ukradenih i otetih beba iz porodilišta su ona lica iz sastava medicinskog osoblja koja su neposredno krala bebe, pojedinci ili porodice koji su lažno usvajali i kupovali bebe, kao i služba obezbeđenja, koja je dozvoljavala ulaz neovlašćenim licima u medicinske ustanove, odnosno u porodilišta, kao i svi oni iz državnih institucija koji nisu vršili svoje zadatke. Odnosi između prodavaca tuđih beba i lica koje su kupovala bebe su zasnovani isključivo na finansijskoj i materijalnoj koristi. Jedni su krali tuđe bebe i prodavali ih za novac, drugi su bili kupci beba, da bi ih neki ponovo preprodavali, a neki usvajali. Ovim načinom činenja krivičnih dela, formirane su kriminalne organizacije, koje su se uvećavale i širila na celom prostoru Republike Srbije i bivših republika SFRJ kao i drugih susednih država na prostorima Balkana i zapadno-evropskih država.

Iz obilja prikupljenih činjenica i dokaza, autori ovoga rada stekli su nepobitan zaključak, da je ovaj fenomen uzeo dosta maha i da je bio masovan, što je izazivalo i izaziva veliku zabrinutost javnosti. Stoga je nužno i naučno opravdano da se ovim problemom pozabavi nauka i naučnici da se kroz ozbiljna osnovna i primenjena istraživanja utvrdi prava razmera ove društvene pojave, njeni uzroci i posledice i na osnovu utvrđenih činjenica sprovede konkretna istraga od strane nadležnih državnih organa i procesuiraju svi odgovorni u svim zemljama.

Raširenost ovog društvenog realiteta i njegov naučni i društveni značaj zahteva ozbiljnije naučno istraživanje, uključujući naučnike različitog profila, državne institucije, samostalne istraživače, pa i roditelje, kako bi se rešio ovaj gordijev čvor koji traje više od šezdeset godina. Istraživanjem bi trebalo obuhvatilo medicinski sastav, klinike u kojima su se dešavali navedeni problemi, pogrebne institucije i podatke o njihovim uslugama, zatim, matične urede, bezbednosne institucije, policiju, tužilaštvo, sudstvo i druge institucije.

U analizama sadržaja dokumenata treba imati u vidu da su mnogi dokumenti lažirani, te da su u njima proglašavane žive bebe mrtvim i da su sačinjavani matični listovi na lažne usvojitelje ili roditelje i da sva ta dokumenta uz pomoć medicinskih i drugih forenzičara treba detaljno istražiti. Uporedo sa osnovnim i primenjenim istraživanjima zakonodavna vlast u svim zemljama gde je ova pojava bila raširena treba da obaveže nadležne institucije i ustanove za primenu zakona da detaljno istraže ovaj problem i da se krađa beba dovede do konačnog rešenja – procesuiranja odgovornih za učinjeno krivično delo. Ukoliko nacionalne država na adekvatan način ne reše ovaj problem, neophodno ih je suočiti sa ovlašćenim međunarodnim pravosudnim institucijama.

Zaključak

Rezultati istraživanja u ovom radu su pokazali da su mnoge porodice u Republici Srbiji, bile ugrožene krađom beba u porodilištima, a državne institucije im nisu pomogle u naporima da saznaju istinu ili da pronađu kriminalom otuđenu svoju decu.

U radu je načinjen pokušaj da se utvrdie uzroci i posledice krađe beba u Republici Srbiji u periodu od 1949. do 2015., do kada je ova pojava savremene civilizacije bila masovnije prisutna na prostoru Balkanskih zemalja. U radu su prezentovana i egzaktna saznanja o pomagačima i saučesnicima krađe beba u porodilištima.

Istraživanje je pokazalo da je ključ enigme velikog broja ukradenih beba sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka bi u složenom postupku usvajanja beba, koji je prema tadašnjim zakonima važio u Jugoslaviji. Veliki broj, imućnih ljudi bez potomstva i stranaca, umesto složene zakonske procedure koja je trajala veoma dugo, odlučivao se i u tome u značajnom broju slučajeva uspeo da podmiti zaposlene u zdravstvenim i državnim ustanovama koji su bili skloni kriminalitetu.

Udruženje za zaštitu beba Republike Srbije je svojim aktivnostima dokazivanja krađe i otmica novorođenčadi iz državnih klinika u Srbiji dobilo veliku i značajnu podršku građana, medija, nevladinih organizacija i brojnih drugih institucija i organizacija civilnog društva. Značajan doprinos otkrivanju pojave krađe i otmice beba iz porodilišta dao je Mladen Radivojević iz Aleksinca, koji je upornim dugogodišnjim traganjem, uz pomoć pisanih i elektronskih medija, pronašao svoju rođenu sestru Marinu Radivojević. Naime, DNK testom je nepobitno utvrđeno da je Marinu i Mladenu rodila ista majka. Epilog višegodišnjeg traganja za istinom u ovom slučaju nalazi se na sudu sa velikom verovatnošću da se i sudski dokaže da je brata i njegovu, na porođaju otetu, sestru rodila ista žena. Time je otvorena pandorina kutija kojom treba da se pokrene proces organizovane i sistemske istrage od strane nadležnih državnih organa za svaki prijavljeni i novoprijavljeni slučaj krađe i otmice beba u porodilištima Republike Srbije.

Takođe, rezultati istraživanja su potvrdili da je ovaj aktuelni i rašireni društveni realitet i dalje prisutan u savremenim državama i da je neophodno da se u ukupno sagledavanje ovog fenomena uključe i naučne institucije u nacionalnim zemljama uz finansijsku podršku fondova OUN i Evropske unije.

Reference

- Bošković, M. (2015.) *Kriminološki Leksikon [Criminological Lexicon]*, Matica Srpska, Novi Sad [in Serbian].
- Bošković, M., Skakavac, Z. (2009.) *Organizovani kriminalitet, karakteristike i pojave [Organized crime, characteristics and phenomena]*, Fakultet za pravne i poslovne studije, Novi Sad [in Serbian].
- Danilović N, Minić M. (2015). *Sistem zaštite i spašavanja u prevenciji i saniranju katastrofa i drugih nesreća u zemljama zapadnog Balkana*, Zbornik radova sa III međunarodnog naučnog skupa „Pravo i izazovi 21. veka“ – „Katastrofe, prevencija i saniranje“. Tom 1, Evropski univerzitet Brčko Distrikt, Brčko, 60–70 [in Serbian].
- Krađa beba.org (nd). Preuzeto sa <http://krajbeba.org/komentari.html> [in Serbian].
- Krivični zakonik RS (2019). Beograd: Službeni glasnik RS br. 85/2005-35/2019 [in Serbian].
- Krivični zakonik RS Službeni glasnik (nd). [*RS Criminal Code Official Gazette*], br. 85/2005-35/2019. <http://www.mup.gov.rs/wps/wcm/connect/eb44c960-8556-4e21-9238-990086c0ec4a/krivicni+zakonik.LAT.pdf?MOD=AJPERES&CVID=m1108Sz> [in Serbian].
- Pejanović, Lj., Jovanović, A., Habuš, B. (2013). *Koordinacija javne i privatne bezbednosti u zaštiti kritične aerodromske infrastrukture od terorističkih akata [Coordination of public and private security in the protection of critical airport infrastructure from terrorist acts]*, Policijska akademija-Visoka policijska škola, Zagreb [in Serbian].
- Pejanović, L., Bejatović, M. (2015). *Osnovi bezbednosti [Basics of security]*, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe, Privredna Akademija, Novi Sad [in Serbian].

- Pejanović, L., Laković, V., Stojanović, S. (2015). Privatni sektor obezbeđenja [*Private security sector*], Studio IBN, Beograd [in Serbian].
- Petrović, A. (2018). Samo jedan slučaj nestale bebe stigao do Strazbura [*Only one case of a missing baby reached Strasbourg*]. Preuzeto sa <https://www.politika.rs/sr/clanak/415968/Hronika/Samo-jedan-slucaj-nestale-bebe-stigao-do-Strazbura> [in Serbian].
- RadioSlobodnaEvropa (2013). Otac koji sumnja u krađu bebe za RSE: Prevaren sam na najgrublji način [*Father who suspects baby theft for RSE: I was deceived in the most rude way*]. Preuzeto sa <https://www.slobodnaevropa.org/a/otac-nestale-bebe-za-rse-prevaren-sam-na-najgrublji-nacin/24940751.html> [in Serbian].
- Ristović, M. (2006.) Rođeni da nestanu [*Born to disappear*], Večernje novosti Knjiga qxp, Niš [in Serbian].
- Slobodna Evropa (nd). Preuzeto sa www.slobodnaevropa.org/Zakon-nestale-bebe.s... Krađa beba.org/ [in Serbian].
- Soldo, V. (2019). Biraj dete – 10.000 maraka za jedno, 15.000 za blizance [*Choose a child – 10,000 marks for one, 15,000 for twins*]. Preuzeto sa <https://www.dw.com/sr/biraj-dete-10000-maraka-za-jedno-15000-za-blizance/a-49784054> [in Serbian].
- Srpski Telegraf (2007). Preuzeto sa www.telegraf.rs/Vesti/Srbija [in Serbian].
- Tema: krađa beba [*Topic: Baby Theft*] (nd). Preuzeto sa [beba https://www.alo.rs/krada-beba/8013](https://www.alo.rs/krada-beba/8013) [in Serbian].
- В Києве розоблачили схему продажу новороджених за границю [*In Kiev exposed the scheme of selling newborns abroad*] (2021). Preuzeto sa <https://skeptik.com.ua/v-kieve-razoblachili-shemu-prodazhi-novorozhdennyh-za-granitsu> [in Ukrainian].

Socijalne komunikacije i praksa kriminalnih aktivnosti krađom beba u Republici Srbiji

Akademik Prof. PhD Ljubo Pejanović,

*Redovni Profesor u penziji, član srpske akademije inovacionih nauka u Beogradu, SAIN
(Beograd, Republika Srbija)*

Akademik Prof. Dr Stevan Stojanović,

*Profesor na fakultetu za poslovne i pravne studije u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

MA Radoje Stojanović,

*oficir policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

MA Nenad Stojanović,

*oficir policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

Jovana Ristić,

*student završnih studija bezbednosti u Beogradu
(Beograd, Republika Srbija)*

Sažetak

Živimo u svetu punom kontraverznih suprotnosti, sa velikim brojem različitih pretnji, opasnosti, rizika i posledica, među kojima su problemi krađe beba iz porodilišta u Republici Srbije. U velikom broju država u kojima su mete bebe, nalazi se i bivša Jugoslavija, a time i Republika Srbija. U opisu ovog istraživačkog problema, pojavljuje se zanačajn problem državnih institucija koje ne raspolažu sa dokaznim i rezultatima na sprečavanju i otkrivanju prekršioaca kriminalnih i krivičnih dela krađe beba. Naprotiv, državne i privatne socijalne i medicinske institucije, uspešno su komunicirale, saradivale i izvršavale krimiminalne aktivnosti krađe beba. Dakle, u ovim i sličnim uslovima, porodice i njihove bebe su bile mete organizovanog kriminaliteta u činjenju krivičnih dela, nedozvoljenim krađama ili otmicama beba, od njihovih roditelja. Česti počinioci krivičnih dela i učesnici u kriminalitetu su pojedini lekari, babice, medicinske sestre i kriminalci, koji kupuju ili plaćaju isporuku bebe, sticanjem velikih iznosa novca, za svaku prodatu bebu. Analiza je pokazala da su u navedenim delima učestvovalе, komunicirale i delovale, državne institucije, među kojima su se nalazili i pojedini pripadnici, Ministarstva zdravlja (porodilišta), Ministarstvo unutrašnjih poslova (Policija) i Ministarstvo pravde (tužilaštvi i sudovi), koji nisu pokazali odgovornost i rezultate u pronalaženju i oduzimanju ukradenih beba, sem malog broja pojedinačnih slučajeva. Njihovi navedeni rezultati, imali su potrebu da zaštite svoje kolege koji su učestvovali u krađama beba. Shodno navedenom, organizovano je i formirano udruženje porodica, čije su ukradene i prodane bebe, upravo obelodanili učesnike koji su krali njihove bebe, što pokazuju naši rezultati istraživanja.

Ključne reči: *krađa beba, kriminalitet, krivično delo, lekari, babice, medicinsko osoblje.*

Соціальні комунікації та практика злочинної діяльності шляхом крадіжки немовлят в Республіці Сербія

*Академік проф. PhD Любо Пеянович,
професор у відставці, член Сербської академії інноваційних наук у Белграді, SAIN
(м. Белград, Республіка Сербія)*

*Академік проф. д-р Стеван Стоянович,
професор факультету бізнесу та правових досліджень у Белграді
(м. Белград, Республіка Сербія)*

*Магістр Радос Стоянович,
офіцер поліції МВС Сербії в Белграді
(м. Белград, Республіка Сербія)*

*Магістр Ненад Стоянович,
офіцер поліції МВС Сербії в Белграді
(м. Белград, Республіка Сербія)*

*Йована Рістич,
студент випускного курсу безпеки в Белграді
(м. Белград, Республіка Сербія)*

Анотація

Ми живемо у світі, повному суперечливих протиріч, із великою кількістю різноманітних загроз, небезпек, ризиків і наслідків, серед яких проблеми крадіжки дітей із пологових будинків Республіки

Сербія. У великій кількості країн, де немовлята є мішенню, є колишня Югославія, а отже, Республіка Сербія. В описі даної проблеми дослідження є суттєва проблема державних установ, які не мають доказів та результатів щодо запобігання та виявлення порушників кримінальних та злочинних дій крадіжок немовлят. Навпаки, державні та приватні соціально-медичні заклади успішно спілкувалися, співпрацювали та здійснювали злочинні крадіжки дітей. Таким чином, у цих та подібних умовах сім'ї та їх немовлята стали об'єктами організованої злочинності при вчиненні злочинів, незаконних крадіжок чи викрадення дітей їхніми батьками. Частими виконавцями злочинів та учасниками злочинів є окремі лікарі, акушерки, медсестри та злочинці, які купують або оплачують пологи, отримуючи великі суми за кожну продану дитину. Аналіз показав, що державні установи, включаючи деяких членів Міністерства охорони здоров'я (пологові будинки), Міністерства внутрішніх справ (поліція) та Міністерства юстиції (прокуратури та суди), не свідчили про те, що брали участь, спілкувалися та брали участь у зазначених діяннях. Не несли відповідальність і не здійснювали дії, що призводять до виявлення та вилучення викрадених дітей, за винятком невеликої кількості окремих випадків. Своїми заявленими результатами вони повинні були захистити своїх колег, які брали участь у крадіжках немовлят. Було організовано й утворено об'єднання сімей, чії вкрадені та продані немовлята лише розкрили учасників, які вкрали їхніх дітей, як свідчать результати нашого дослідження.

Ключові слова: крадіжка дітей, злочинність, лікарі, акушерки, медичний персонал.

Submitted to the editor – 28.10.2021

Reviewed – 27.11.2021

Accepted for printing – 24.12.2021

Подано до редакції – 28.10.2021

Рецензовано – 27.11.2021

Прийнято до друку – 24.12.2021

